

BÖLGESEL ÇALIŞTAY

ORTA ASYA VE KAFKASLARDA TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

22-26 TEMMUZ 2019

ANKARA

ÇALIŞTAY ORGANİZASYONU

Uluslararası Tarımsal Eğitim Merkezi Müdürlüğü, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

MÜŞTEREK ORGANİZATÖR

Orta Asya ve Kafkaslar Kırsal Danışmanlık Hizmetleri Forumu (CAC-FRAS)

ETKİNLİK YERİ

Atatürk Konferans Salonu, Tarım ve Orman Bakanlığı, Üniversiteler Mah. Dumlupınar
Bulvarı, No: 161, 06800, Çankaya/ANKARA.

Giriş

Son zamanlarda, tarımsal ve kırsal kalkınma bağlamında kamu araştırma ve yayım kuruluşları (KK) ile “sektörel örgütler dâhil olmak üzere” Sivil Toplum Kuruluşları (STK) arasındaki işbirliğinin geliştirilmesini savunanların sayısı artmaktadır. Birçok bilim adamı, STK’ların tamamlayıcı işbirliği sayesinde ve STK’ların tarımsal yayım sistemlerine entegrasyonuna dair yükselen donör ilgisi sebebiyle, tarımsal ve kırsal kalkınma stratejilerinin iyileştirilebileceğini düşünmektedir. Tarımsal Yayım Sisteminin aktörleri arasındaki daha iyi işbirliğinin sağlayacağı diğer faydalar aşağıda sıralanmaktadır (<http://www.fao.org/3/W5830E/w5830e0p.htm>):

- Karşılıklı Etkileşim ve Daha Çoğulcu Yaklaşım,
- Birlikte Çalışma Çabalarının Önündeki Engelleri Kaldırmak,
- Daha Fazla İşbirliğine Zemin Hazırlayan Karşılıklı Güven Ortamı,
- Hızlandırılmış Yapısal Reformlar ve Kamu Harcamalarının İyileştirilmiş Katma Değeri.

Bu nedenle, bu çalıştay bölge genelinde paydaşlar arasında potansiyel sinerji ve işbirliğine dayalı bağlantılar kurmayı amaçlamaktadır.

Amaçlar

- Üst düzey kamu görevlileri ve politika yapımcıların, yayım ve danışmanlık hizmetlerinin tarımsal kalkınma için kritik rolü ve önemi üzerine kavrayışını iyileştirmek,
- İlave olarak; çeşitlendirilmiş bilgi kaynakları ortamında, yayım hizmetlerinin aşamalı olarak özelleştirildiğini vurgulamak,
- STK'ların ve özel sektörün “daha kapsayıcı ve tamamlayıcı özelliğini” ve bu bağlamda örgütsel davranışın olumlu sonuçlarını belirtmek,
- Mevcut küresel tarımsal yayım gündemini ve yapısal reform için popüler yaklaşımları tartışmak,
- Danışmanlık ve yayım hizmet sağlayıcılarının profesyonelleşmesi, hangi kurumsal sistemin gerekli ve bölgesel ihtiyaçlara uygun olduğu konularını tartışmak,
- Tali olarak, bir şemsiye organizasyon olan “Orta Asya ve Kafkasya Kırsal Danışmanlık Hizmetleri Forumu (CAC-FRAS)” girişiminin desteklenmesi, üyelerin ardışık etkinlikler ve iletişim yoluyla “birlikte hareket etme” hissinin iyileştirilmesi,

- Orta Asya ve Kafkasya'daki Tarımsal Yayım ve Danışmanlık hizmeti sağlayıcılarının işbirliğini ve kurumsal kapasitesini güçlendirmeye yönelik; çeşitli paydaşlar tarafından benimsenecek ve uygulanacak somut eylemler, sonuçlar ve tavsiyeleri yazılı hale getirmek.

Çalıştayın ana temalarıyla birlikte, ana faydalanıcı olarak CAC-FRAS'ın mevcut ve gelecekteki kurumsal düzenlemelerinin yanı sıra, resmi kalkınma yardımı sağlayıcıları gibi üçüncü taraflarla işbirliği yapısına da değinilecektir.

Bölgesel Durum (Orta Asya ve Kafkaslar)

Orta Asya ve Kafkaslarda (CAC) sürdürülebilir tarımsal yayım sistemlerinin kurumsallaşması ve operasyonel hale getirilmesi, tarımsal verimliliği artırmak ve geçim kaynaklarını iyileştirmek için bir ön koşul olarak görülmektedir. Tarım sektöründe yayım hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik kapsayıcı tedbirler sadece değer zincirini güçlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda kırsal kalkınmaya yatırım ortamını önemli ölçüde iyileştirecektir.

Araştırmacılar, yayım ajanları, çiftçiler (özellikle kadın çiftçiler), politika yapımcılar ve özellikle bölgedeki ülkelerin kendileri arasındaki zayıf bağlantılar, ele alınan coğrafyanın geneline özgü zorluklardır.

Az gelişmiş tarımsal danışmanlık hizmetleri ve kırsala bilgi akışının yanı sıra, paydaşlar arası zayıf etkileşim, çiftçilere teknoloji transfer sürecinin etkinliğini baltalamakta, bu sebeple çiftçilerin ve küçük işletmelerin verimliliklerini artırmak için ihtiyaç duydukları inovasyona erişimden mahrum bırakmaktadır. Yayım hizmetlerinin farklı aktörleri ve paydaşları arasındaki zayıf koordinasyon, hâlihazırda parçalı bir hizmet sunucu desenine ve çabaların mükerrerliğine neden olmaktadır. Öte yandan, bölgesel sorunların yavaş yavaş çözülmesi ve gelişmiş tarımsal yayım sistemi çiftçilerin ihtiyaçları için bilginin üretilmesini ve sunulmasını sağlayabilir. Yayım sağlayıcıları ve üreticiler arasındaki bağlantıların güçlendirilmesi, bilgi ve en iyi uygulamaları değer zincirine etkili bir şekilde yerleştirme ve inovasyonları değişim sürecinin diğer aktörleri arasında yayma fırsatı sağlayacaktır.

Yayım sisteminin kurumsal olarak güçlendirilmesi, üretim, insan, finansal, bilimsel ve kurumsal kaynakların optimizasyonu, bölgesel işbirliği ve ağ oluşturma ile sağlanmalı, ulusal ve bölgesel yenilikçi kalkınma gündemiyle uyumlu, erişilebilir hedefler ortaya konmalıdır.

Katılımcılar

Orta Asya ve Kafkas ülkelerinden 19 katılımcının katılımı planlanmıştır. Ayrıca, Avrupa ve Türkiye’den katılan akademisyenler, tarımsal yayım uzmanları ve konuşmacılar çalışmaya katkıda bulunmaktadır. Çalışmaya katılımcı gönderen Orta Asya ve Kafkas ülkelerinin alfabetik sıralaması; Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moğolistan, Özbekistan ve Tacikistan şeklindedir.

Katılımcılar, CAC bölgesinde özel ve kamu-dışı yayım sisteminde ana hizmet sağlayıcı konumlarında bulunan, CAC-FRAS inisiyatifinin üyeleri ve Bölgedeki Kamu otoritelerinde Tarımsal Yeniliklerin Yayımından sorumlu birimlerin yöneticilerinden oluşmaktadır. Bu karma yapı ile bütüncül bir katılımcı profiline erişmek amaçlanmıştır (Daha detaylı bilgi için ekteki katılımcı listesine bakınız).

TIKA, FAO, IFAD, GIZ ve UNDP gibi uluslararası örgütlerden, bölgesel kuruluş veya ülkesel kurumlardan katılımcılar da etkinlikte makul ölçüde yer alacaktır.

Gündem

1. Gün - 22.07.2019	
Zaman	İçerik/Aktivite
09:30-10:00	Kayıt
Bölüm 1	Sunuş: Oturum Başkanı: Dr. Carl Erik Schou LARSEN, GFRAS Genel Sekreteri Oturum Başkan Yard.: Imran Jumshudov, Azerbaycan Tarım Bakanlığı, Eğitim ve Yayım Dairesi Başkanı
10:00-11:00	<u>Selamlama & Açılış Konuşmaları</u> Selman EREN , UTEM Müdürü İsa SERTKAYA , Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanı Dr. Botir DOSOV , Başkan, CAC-FRAS Dr. Carl Erik Schou LARSEN , GFRAS Genel Sekreteri Dr. Ayşegül SELİŞİK , FAO, Bölgesel Koordinatör Asistanı (Anılan Tarihte Koor. Vekili) Mustafa AKSU , Tarım ve Orman Bakanlığı, Bakan Yardımcısı
11:00-11:20	Çay&Kahve Arası ve Grup Fotoğrafı

11:20-13:00	Orta Asya ve Kafkas Ülkelerinde Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Sisteminin Mevcut Durumu Alfabetik sırayla, Katılımcı Ülke Başına yaklaşık 10 Dakika.
13:00-14:00	Öğle Yemeği
Bölüm 2	Tarımsal İnovasyonda Yayımın Rolü Oturum Başkanı: Dr. Kakha NADIRADZE, Çiftçi Haklarını Koruma Birliği Başkanı, CSEFHP Ulusal Koordinatörü Oturum Başkan Yard.: Prof. Dr. Kürşat DEMİRYÜREK
14:00-14:40	Kırsal Yayımda Teknoloji Transferinden İnovasyon ve Girişimcilik Ağlarına Prof. Dr Kürşat DEMİRYÜREK , Ondokuz Mayıs Üniversitesi
14:40-15:00	Çay & Kahve Arası
15:00-16:00	Kırsal Alanda Değişimin Ortak Tasarımı (15 Dak. Soru Cevap Böl. Dahil) Prof. Andrea Knierim , Tarımda Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hohenheim Uni.
16:00-17:00	Orta Asya'da Tarımsal İnovasyon Sistemlerini Geliştirmek İçin Katılımcı Deneyiminin Aksiyona Dönüşümü: Teori ve Pratikler (15 Dakika Soru Cevap Bölümü Dahil), Sophie TREINEN , FAO Avrasya Bölgesel Ofisi, Budapeşte.
17:00-17:30	Soru & Cevap ve Günün Özeti
2. Gün, 23.07.2019	
Bölüm 3	Tarımsal Yayımın Yeni Yüzü Oturum Başkanı: Sophie Treinen, UNFAO, Bilgi Yönetimi Uzmanı Oturum Başkan Yard.: Moldabaeva Saule, Kazakistan Tarım Bakanlığı, Prof. Dr. Kürşat DEMİRYÜREK
09:30-10:10	Türkiye'de Yayım Hizmeti Sağlayıcıların Çeşitlendirilmesi Murat TOY , Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı.
10:10-10:40	Türkiye'de Kamu Tarımsal Yayım Hizmetleri Haluk BALIÇ , Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı.
10:40-11:20	Cinsiyete Duyarlı Tarımsal Yayım Ve Danışmanlık Nimet KALELİ , Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı
11:20-11:40	Çay&Kahve Arası
11:40-12:20	GFRAS, Kurumsal Çalışma Kapsamı ve Yapısı, Görevler

	Dr. Carl Erik Schou LARSEN , Genel Sekreter, GFRAS
12:20-13:00	Türkiye’de Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Tarihsel Gelişimi Prof. Murat BOYACI , Ege Üniversitesi
13:00-14:00	Öğle Yemeği
Bölüm 4	Orta Asya ve Kafkaslarda Tarımsal Bilgi ve Inovasyon Sistemleri: Fırsatlar ve Zorluklar Oturum Başkanı: Dzholdosheva Kulbar Myrzabayevna, Baş Uzman, Kırgızistan Tarım Gıda ve Arazi Islahı Bakanlığı Oturum Başkan Yard.: Prof. Dr. Murat Boyacı, Ege University
14:00-15:00	Populist Tarımsal Yayım Metodunda Stratejik Planlama: FAO-Türkiye Teknik İşbirliği Programında Yürütülen Projenin Ara Dönem Sonuçları Sheikh AHADUZZAMAN , Program Yöneticisi, FAO Türkiye.
15:00-15:20	Çay & Kahve Arası
15:20-16:00	Türkiye’de Çiftçi Örgütleri ve Tarımsal Yayımındaki İşlevsellikleri Dr. Erhan EKMEN , TAGYAD.
16:00-17:30	Açık Tartışma: Orta Asya ve Kafkaslarda Sivil Toplum Kuruluşları ve Çiftçi Örgütleri Tarımsal Bilgi ve Enformasyon Sistemlerine (AKIS) Nasıl Entegre Edilebilir: Fırsatlar ve Zorluklar
3. Gün, 24.07.2019	
Bölüm 5	Bölgede (CAC) Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinde Kurumsallaşma Oturum Başkanı: Sheikh AHADUZZAMAN, Program Yöneticisi, FAO Türkiye Oturum Başkan Yard.: Dr. Botir DOSOV, CAC-FRAS
9:30-11:00	Açık Tartışma: Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinde Kurumsallaşma Neden Gereklidir? (Hızlandırılmış Kırsal Kalkınma, Zorluklar, Öngörülen Yapı)
11:00-11:20	Çay & Kahve Arası
11:20-12:30	Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinde Bölgede Ortaklık ve İşbirliği Olanakları (CAC Temsilcileri, TİKA, FAO, Tarım ve Orman Bakanlığı ABDİGM, EYYDB, Resmi Kalkınma Yardımı Sunan Diğer Paydaşlar, GIZ, IFAD, UTEM)
12:30-13:00	Günün İlk Yarısının Özeti ve Raporlanması
13:00-14:00	Öğle Yemeği
14:00-17:30	Eğitim ve Yayın Dairesine Ziyaret: Kitle İletişim Araçlarının Hazırlanması ve Tarımsal Yayımında Kullanımı Açık Tartışma: “CAC Bölgesine Bilgi Kaynaklarının Transferi”

4. Gün, 25.07.2019	
Bölüm 6	Çiftçi Örgütleri: Türkiye’de Tarımsal Yayım ve Danışmanlıktaki Fonksiyonları Oturum Başkanı: Tsogtbaatar RENTSENDORJ, Moğolistan Tarım Bakanlığı, Ulusal Tarımsal Yayım Merkezi, Genel Müdürü. Oturum Başkan Yard.: Selman EREN, UTEM Müdürü.
09:30-12:30	Açık Tartışma: “Türkiye’de Üretici Örgütlerinin Örnek Uygulamaları ve Orta Asya’ya ve Kafkaslara İyi Uygulamaların Transfer Olanakları” Yöntem: Katılım Gösteren her Üretici Örgütüne 10’ar dakika söz hakkı verilir ve kendi seçtiği yöntem ile çalışmalarını özetlemesi istenir. Bu şekilde katılımcıların konu etrafında düşünmesi provoke edilir. Burada amaç bölgede gerekli olan mevzuatlar ve uygulamalar konusunda tarafların birlikte çalışabilecekleri bir platform fikrini tartışmaktır. Katılımcılar arasında küçük diyaloglar ve etkileşimlerin yaşanması için, Moderatörün uygun gördüğü bir noktada 20-25 dakika kahve arası verilecektir.
12:30-13:30	Öğle Yemeği
Bölüm 7	Tarımsal Yayım ve Enformasyon Sistemleri İçin Gelişmekte Olan Konular Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ufuk TÜRKER Oturum Başkan Yard.: Makhmudova ZARANGEZ, Tacikistan Tarım Bakanlığı, Tarım Reformu Sekreterliği Ulusal Koordinatörü
13:30-14:15	Hassas Tarım Uygulamaları Doç. Dr Ufuk TÜRKER, Ankara Üniversitesi
14:15-15:00	Biyotemelli Ekonomi Modelinde Gıda Dışı Ürünler, Dr. Z. Berat HAZNEDAROĞLU, Boğaziçi Üniversitesi
15:00-15:20	Çay & Kahve Arası
15:20-16:00	Tarımsal Ürünlerin Değer Zincirinde Kümelenme: Gelişen Rekabet Gücü ve Verimlilik Bülent AÇIKGÖZ, Kamu Sektörü Projeleri Portfolyo Yöneticisi, UNDP Türkiye
16:00-16:45	Tarım 4.0-Akıllı Tarım Dr. M. Ali DAYIOĞLU, Ankara Üniversitesi
16:45-17:30	Uzaktan Algılama ve Entegre Yönetim Uygulamaları Ömer ÖZEL, Uzman, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü,

5. Gün, 26.07.2019

Bölüm 8	Gelecek Çalışmalar, Stratejiler ve Yeni Kurumsal Yapının Ana Hatlarının Belirlenmesi Oturum Başkanı: Shukhrat Sattarov, Özbekistan Tarım Bakanlığı, Yeni Teknolojiler ve Tarımda Dijitalleşme Dairesi Başkanı Oturum Başkan Yard. : Bülent Sezer, Uluslararası İlişkiler Sor. UTEM
09:30-12:30	<u>CAC-FRAS Dahili Toplantısı</u> , Tartışmaların Özeti ve Somutlaştırılması, Eylem Planının Hazırlanması
12:30-13:30	Öğle Yemeği
13:30-16:00	<u>CAC-FRAS Dahili Toplantısı</u> , Tartışmaların Özeti ve Somutlaştırılması, Eylem Planının Hazırlanması
16:00-17:30	Kapanış Konuşmaları ve Seremonisi

Sorumlu Koordinatörler:

Bülent Sezer, UTEM, Tarım ve Orman Bakanlığı, bulent.sezer@tarimorman.gov.tr

Dr. Botir Dosov, CAC-FRAS, dosov.b@gmail.com